

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

עקב ■ כ' אב תשע"ג 36

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	התריך בחודש	העמוד בליקו"מ	ליקו"מ יו"ד ח"ב
שבת	כ'	ו.	קצ"ג
ראשון	כ"א	ז:	קצ"ד
שני	כ"ב	ז.	קצ"ה
שלישי	כ"ג	ז:	קצ"ו
רביעי	כ"ד	ח.	קצ"ז
חמישי	כ"ה	ח:	קצ"ח
שישי	כ"ו	ט.	קצ"ט

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדין היומי בליקו"מ

כלאי הכרם ואילו ב' - כלאי בהמה ב'

א. על ידי כל עברה ופגם הוא פוגם באותיות התורה שמשם שרש נפשו, כי על ידי העברה והפגם הוא מתרחק ונפסק חס ושלום מהאות שפגם בו. ואז מצטרפין אצלו אותיות התורה בצורפים אחרים להפוך מן האמת בבחינת לא זכה נעשית לו התורה סם מות, ומשם נמשכין כל המחשבות רעות והסברות הפוכות המתעים את הרבה מדריך האמת לאמתו. (ה - ח)

ב. גם כל אלו המתעוררים להתקרב לצדיק צריכים שיגוישו על כל פנים שפלותם באמת, כי בלא זה אי אפשר להם להתקרב כלל, כי הבגדים הצואים ימנעו אותם. (ה - ח)

ג. עקר התקון על ידי הצדיק האמת שבכל פעם פותח בדברי אותיות התורה ודורשן ומצטרפין בהדושי תורה ופלאים כפי הדור וכפי האדם וכפי המקום והזמן באופן שיאיר על כל אחד הארה משרש נשמתו שבאותיות התורה באופן שישונו אל ה' באמת. (ה - יא)

ד. צריך כל אדם לפי מדרגתו ולפי מעמדו להזהר מאד לכלכל דבריו במשפט לנהוג את ביתו כראוי לו, ולא לחמד ולהתאוות מה שאין ראוי לו ולהסתפל בכל דבר רק על התכלית שנגיע מזה כבוד לה' יתברך ולבטל גאותו וכבודו של עצמו. (ה - יד)

לעלוי נשמת שמעון בן הערשיל ז"ל

לעלוי נשמת עקא בת ר' אברהם אלימלך ז"ל

מעלת הלימוד

וזאת לדעת, כי כל דברי הספר הזה וכמו כן כל דברי הספר הראשון אשר נדפס כבר, כלם הם דברים עליונים, עמקים ורחבים מני לם, ולא המעין לבוא עד תכונתם, וגם לפי פשוטן של דברים קשה מאד להבין הדברים בכתב, כי הם דברים עמקים מאד מאד, אשר היה מן הנמנע לבאדם בכתב תכונתם, אפלו לפי פשוטן של דברים. כי כל מאמר ומאמר וכל ענין וענין מחדושי רבנו, זכרוננו לברכה, יש בהם נסתרות רבות מאד, כי כלם הם נלקחים ממקום גבוה ועליון מאד מאד, והם כלליות גדול מאד, ובכל מאמר ומאמר נכללין בו כמה וכמה ענינים ופלאים ונוראים, מאמר אחד מתחלק לכמה טעמים ולכמה ענינים שונים, ואף על פי כן אחר היגיעה קצת יוכל המעיין להבין קצת פשוטן של דברים וגם יוכל להבין קצת דבר מתוך דבר, אבל תכונת הדברים בשרשם גבהו מדעתנו, ואי אפשר לנו להאריך ולספר בעצם גדלת רבנו, זכר צדיק לברכה, מגדל המחלקת אשר היה עליו בחייו. ומשפיל על דבר רבין מאליו מעט מעט, כאשר יש ענינו ולבו על דברי רבנו, זכרוננו לברכה, ישפיל רבין מעט עצם תקף רום קדשנו ואת יקר תפארת גדלתו. ויתר מזה, אם יזכה נבחינו לעתיד. סתום הדברים עד יערה עלינו ריח ממרום.

אולם כגון דא צריך להודיע לכל אנשי שלומנו, החרדים אל דברי רבנו, זכר צדיק לברכה, המצפים והמשתוקקים לשמע דבריו, ועיניהם פלות לראות חבוריו, שכל דברי רבנו אור הנעלם, זכר צדיק לברכה, עקר פונות המאמרים, אשר יצאו בקדשה ובטהרה מפיו הקדוש, לא המדרש הוא העקר בהם כי אם המעשה, כי כל דבריו הקדושים כלם הם הנהגות ופלאות ועצות נוראות והתעוררות גדול מאד מאד לעבודתו יתברך, וכל דבריו כנחלי אש בוערים פלפידים, מלהיבים הלב בהתלהבות גדול ובהשתוקקות נמרץ אליו יתברך, ואין מן הצורך להאריך בזה לכל משפיל, החפץ באמת לאמתו, כי רבין מדעתו את כל ונוכחת, יראו עיניו וישמח לבבו.

(הקדמה ליקו"מ ח"ב)

תורה ד' תנינא - ואת העורבים ציוית

לא להיות זקנים

שכופרים ברצון על ידי נפילת הדעת והימים, שנופלים מהזקנים המאריכי ימים שאינם כראוי.

זקן אין טוב

אסור להיות זקנים! הגוף מזדקן, בסדר, זה לא תלוי באדם, אבל הרוח אסור לה חלילה לעולם להזדקן, להיפך, הרוח הולכת ונהיית צעירה יותר ויותר.

"אין טוב להיות זקן, הן חסיד זקן, והן צדיק זקן, זקן אין טוב! כי צריך רק להתחדש בכל יום, להתחיל בכל עת מחדש. רק יש מה שהוא משביח כשהוא זקן, הינו דבר אחר שמוסיף כח כשמזקין." 4

כל פעם מחדש

"אפלו מי שהוא צדיק גדול מאד וטרח ויגע שנים הרבה בעבודתו יתברך, אף על פי כן לפי חדוש מעשה בראשית שבכל יום עדין לא התחיל כלל, כי השם יתברך

ס"ק ח: ודע, שזה המצח הנחש ניקתו מזקני הדור, ממאריכי ימים שבדור, כשאין בהם שלמות, מזה יונק מצח הנחש, כי 'זקן זה קנה חכמה' 1 וצריך האדם, כל מה שמזקין, כל מה שנותסף ובא לו יום מימי חייו, להוסיף בכל יום יום שבא אחר כך תוספות אור קדשה ודעת, וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה: 2 'זקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקיניו, דעתן מתישבת עליהן' 3 כי צריכין בכל יום יום שבא אחר כך להוסיף בו קדשה ודעת, כמו שכתוב: 3 'ויקרא אלקים לאור יום' שכל יום צריך שיאיר ביותר כפי"ל:

אבל כשהזקנים, המאריכי ימים שבדור, פוגמים את ימיהם ואין מוסיפין אור קדשה ודעת בכל יום יום, מזה יונק מצח הנחש, חכמת הטבע, כי מנפילת הימים של הזקנים, אשר אין דעתם מתישבת, מפגם הדעת הזה של אלו הזקנים יונק מצח הנחש, שהוא חכמת הטבע ומתגבר, חס ושלום, דעת חכמת הטבע,

ה. באמת אין שום זמן קלל והזמן נמשך רק מבחינת למעלה מהזמן בשביל הבחירה. וצריך האדם לידע שאין לו בעולמו כי אם אותו היום ואותו השעה לבד שנמשך לו ממקום שנמשך כדי שיוכל לקנות לו חיי נצח בזה היום והשעה כי בעוד רגע יפרח היום והשעה ומה יתרון לו בכל עמלו שיגמול לו רוח. ועל ידי אלו שזוכים לעבד את ה' ולקיים זאת על ידי זה יבא משית. (ה - ט)

ו. עקר הבריאה היתה בשביל התכלית הנה, שפתחור כל הבריאה ותהיה נקללת באין סוף, שנה עקר התכלית של כל הנבראים שבעולם שיחזרו לשרשם הראשון, כי ה' יתברך המציא כל הבריאה מאין ליט בשביל ישראל עם קדוש כדי שיעל ידי עבודתם ודבקותם בו יתברך ועלו כל הנבראים ויחזירו הכל לשרשו הראשון. (כלאי הכרם ב - א)

ז. כל זמן קיום העולם בהכרח שיהיה בחינה זו בבחינת רצוא ושוב כי ה' יתברך חפץ בקיים העולם כדי שבעבד אותו יתברך בעולם השפל הזה דיקא אשר זה כל תענוגיו וששועיו יתברך.

ח. הכל נברא בשביל האדם, ואדם גם כן נברא בשביל האדם, ונתן ה' יתברך פח וחכמה בהאדם שיש לו פח בבחירתו להפשיט עצמו מכל גשמיות החומר ולדבק עצמו בה' יתברך עד שיתבטל ויכלל באור אין סוף ברצוא ושוב כל ימי חייו. ועל ידי זה כל העולם בכללו נכלל עמו באין סוף. כי הכל תלוי בו כפי

ט. עקר קדשת שבת יום טוב שאז נפתח אור האין סוף, ועל פניו על ידי היין ממשיכו הקדשה של שבת יום טוב על ידי פוס של קדוש, כי על ידי כוס יין של קדוש זוכין להתבטל ולהכלל באור האין סוף ולהמשיך הקדשה משם. (ב - ז)
 י. זה בחינת כוס יין של הבדלה, כי כשיצא השבת או היום טוב אז צריכו להמשיך הרשימו של הבטול שתאיר להדעת.

יא. עקר הבטול הוא אחר שמסים השלים עבור תפלת שמונה עשרה, שאז נופלים על פניהם ומוסרין נפשם לה' שזהו בחינת בטול אל האין סוף, ועל פניו אומרים ודוי קדם נפילת אפים שהיא בחינת הבטול, כי אי אפשר לזכות לבחינת בטול האין סוף כי אם על ידי ודוי דברים. (ב - ט)

עושה חדשות בכל עת, וצריך בכל פעם לעבד את השם יתברך מחדש, כפי חדוש מעשה בראשית שבכל העולמות שצריכו עכשיו, וכפי התגלות גדלת הבורא יתברך שצריכו לגלות עכשיו, פי יום ליום יביע אומר ולילה ולילה יחיה דעת, שבכל יום ובכל לילה ובכל עת ובכל שעה נתגלה גדלתו יתברך בדרך הכרה וידיעה חדשה שלא היה מעולם, ועל פניו צריכו להתחיל בכל פעם בעבודתו מחדש בבחינת בכל יום יהיו בעיניו כחדשים.⁵

סוף הגלות

אחרי כל-כך הרבה שנות גלות, ואנו כבר ממש בסוף, "בחבלי לידה", ו"עכשיו החבלי לידה וקשוי הולדה בנדים הרבה יותר מאד מקשוי הולדה של גאלות מצרים, מחמת שעכשיו תהיה הגאלה אחרונה, שהיא גאלה שלמה שאין אחריה גלות עוד, שאז יתבטל לגמרי זוהמת הנפש ממש וכל ישראל ישונו אל ה' באמת לעולם. עד שזנה לתחיית המתים, שאז יהיה חדוש העולם."

לכן הסטרא-אחרא נלחמת בכל כוחה, בכל היכולות שלה, מהי עיקר מלחמת הסטרא-אחרא? עיקר המלחמה הוא בשבירת הרוח! להפיל את עם-ישראל "לידי זקנה ותשות פח ח"ו, באלו פבר ח"ו, נזקנו בהגלות זה זמן רב כל כך כמה וכמה מאות שנים עד שח"ו, אפס תקנה ח"ו."⁶

בפרטיות

כל אחד בפרטיות, נשמתו נכספת מאוד לעלות ולהתעלות ולהתקרב להשם יתברך, אך לפני שהוא זוכה לעשות מעשה, בא אליו המלך "זקן וכסיל" (כך נקרא היצה"ר) ומפיל אותו לידי זקנה, לידי ישנוניות, וכי עכשיו תתחיל!

ושאר טענות שקר. מסיבה זאת, רבים רבים הם הנופלים, רבים הם שהיאוש אוכל אותם, היאוש מפיל אותם לזקנה, כך שאינם מנסים אפילו להתחדש, אינם מנסים להעפיל ולעלות, לגלות את הכוחות העצומים הטמונים בהם.

זאת הסיבה שהגלות כל-כך מתארכת, כי עיקר הגאולה תלוי בתשובה, כמבואר בזוהר הק' "ולית מלתא דא תליא אלא בתויבתא וכו'".⁶

אמונה

מי שליבו חזק באמונה, ומאמין באמת בהשם, הוא לא נשבר מכלום! והוא חזק באמונתו, ואפילו אם חלילה עובר עליו מה שעובר, הוא מתחיל בכל פעם מחדש, ובכל פעם בורח להשם יתברך. אדרבא הוא יודע שכל תקווותו הוא רק על-ידי שיברח אליו יתברך.⁷

"ואם לא אוהיל לרחמיך. מי יחוס עלי חוץ ממך. לכן אם תקטלני. לך איחל. ואם תבקש לעוני. אברח ממך אליך. ואתפסה מחמתך בצלך."⁸

לעובד ולמעשה

"והבן בכל זה לעובדא ולמעשה, באופן שתיצל מקיצור הימים ושביעת הרוגז, כי כל המזכך עצמו מרוגז זוהמת הנפש הנאחזת בגופו, על-ידי-זה בעצמו שמאמין ומבין מרחוק שכל אשר יתנהג עמו הוא ברצונו יתברך, ו"כל מה דעביד רחמנא לטב עביד", ואפילו כל הרעות והמרירות על-ידי בעלי הבחירה גם זה מאיתו, לטובתו ולרפואתו ולהצלחתו בהעונג והשמחה אשר לעתיד ישמח הצדיק והירא את דבר ה', לאין סוף ותכלית."⁹

1. קדושין ל"ב ע"ב. 2. קנים פרק ג. 3. בראשית א. 4. שיחות הרי"ן - נא. 5. ליקוטי הלכות או"ח - תפילין - ה. ה. 6. שם ס"ק לב. 7. ליקוטי הלכות יו"ד - כלי היין - א. 8. שיר "כתר מלוכה" לרבי שלמה אבן גבירול ז"ל. 9. ביאור הליקוטים על התורה.

אנא ה' רחמן מלא רחמים. זכנו להרבות בצדקה באמת בקדושה גדולה עד שנזכה לתקן זאת בשלמות, להכניע ולשבר ולבטל "מלך זקן וכסיל". כי אתה ידעת את כל אשר עבר עלינו על ידו. אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו. תן לנו תקוה ולא נאבד, הוציאנו מבין שניו, הצילנו נא מיד אויבנו ורודפינו, ורחם עלינו ועזרנו והושיענו, שנזכה לקדש את כל ימינו בקדושה גדולה. ותעזור לי אבי שבשמים אב הרחמן, שאזכה להתחיל מעתה לכנס בעבודתך באמת. ואזכה להוסיף בכל יום ויום אור קדושה ודעת. וכל יום ויום מימי חיי יאיר באור גדול, וכל יום שיבא אחריו יאיר ביותר בתוספת קדושה ודעת, עד שאזכה למלאות ימי ושנותי בתכלית השלמות בקדושה גדולה באמת. ואזכה ביום פקודתי לבוא ולכנס לפניך עם כל הימים שלי אשר אני חי על פני האדמה שיהיו כולם שלמים וקיימים ומאירים באור גדול. עד שיהיו ראויים להלביש את נשמתי בהם לעלות ולבוא לפני כסא כבודך בלבושין נהירים, ולא איעול בכסופא קמך. (ליקוטי תפילות - ח"ב - ט)

לעשות מתורות תפילות

הוצאת אור הגאולה

בסיעתא דשמיא, עומדים אנו להוציא לאור לכבוד ראש-השנה תשע"ד

קונטרס **סדר היום** מאת הרה"ר ר' שמואל הורביץ ז"ל, **שלא הודפס עדיין מעולם**, עם תקון הכללי - באלפי עותקים.

הרוצה לזכות לקחת חלק להצלחה או להקדיש לעלוי נשמת וכדו', יפנה למס' 0504180673

תורה א' תינוא - תקעו ממשלה

הקודמים למדתי, נפל בדעתי שפסוק: "כרסיה שביבין די נור" ראשי תבות שדכן כי על ידי הכסא נעשין שדוכין כנ"ל, גם כרסיה ראשי תבות ראש השנה יום כפור סכות. ועל כן בשמיני עצרת זווגא דמטרוניתא. ושאלתני מה יהיה פרנסתי ואמרו לי שאהיה שדכן והאש הקיף סביבו.

כי באמת ראש השנה היא טובה גדולה כי הוא מועד שהלבנה מתפסה בו, שעל זה נאמר: הביאו עלי כפרה. והוא טובה גדולה להעולם, כי על ידי זה אנו יכולין לבקש כפרה בראש השנה.

עין כל זה בהתורה תקעו בחדש שופר, ויבן ה' את הצלע. המדבר משרשי נשמות הכלולים בכסא עין שם היטיב כל התורה בלקוטי תננא סימן א' כי הוא פרוש על המעשה הנ"ל. כי זאת התורה נאמרה בראש השנה שאחר זה הספור, והדברים סתומים ונעלמים מאד. גם חסר קצת כי לא נכתב בשלמות.

ופעם אחת דבר מהמעשיות והזכיר אז ענין זה מקשר המעשה הזאת עם התורה הנ"ל. כמה נורא ונפלא ונשגב מאד הענין הזה למי שיש לו לב להבין. ואז אמר אם אין אתם שמחים איני יודע מה לכם פלומר שראוי לנו לשמח על כל פנים מאד תמיד קשזכינו לטעם אורות נוראות כאילו נכו. ואחר שספר המעשה הזאת אמר שאתם יכולין לומר עליה תורה כל ימי חייכם, ונער בנו על שאין אנו שמחים, ואמר שראוי לנו לשמח מאד מאד.

(חיי מוהרי"ן - אות פד)

מה שספר קדם ראש השנה תקס"ט סוף קיץ תקס"ח ובאותו העת הביא לו השוחט מטעפליק כסא נפלאה.

וסמוך לזה ספר זאת שראה במראה או בחלום שהביאו לו כסא, והיה אש סביבה. והלכו כל העולם אנשים ונשים וטף לראותה. וכשתזרו משם, אזי תכף נתקשרו זה עם זה ונעשה שדוכים ביניהם. וגם כל מנהיגי הדור כלם הלכו לראותה. ושאלתני כמה היא רחוקה, ומפני מה תכף נעשו שדוכים. והלכתני והקפתני סביבם לילך שם.

ושמעתי שהולך ובא ראש השנה. והייתי מספק אם לחזור אם להתעבב שם, והייתי נבוך בדעתי ואמרתי בלבי איך אשאר בכאן על ראש השנה, ואמרתי בדעתי לפי הגוף חלוש שיש לי למה לי לחזור והייתי שם.

ובאתי להכסא וראיתי שם ראש השנה, ראש השנה ממש. וכן יום כפור, יום כפור ממש. וכן סכות, סכות ממש. גם שמעתי שהיו צועקים, "חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי", מה לכם לדון את העולם, ראש השנה בעצמו ישפט. וברחו כלם עם כל מנהיגי הדור כלם ברחו.

וראיתי שם שהיה חקוק על הכסא כל צורות של כל ברואי עולם, וכל אחד היה חקוק עם בת זוגו אצלו ובשביל זה נעשין תכף שדוכים. כי כל אחד מצא שם וראה בת זוגו. ומאחר שבנימים

תורה ב' תינוא - ימי חנוכה

עייין בספר חיי"מ שלפי דעתו, המשיך רבינו ז"ל ל בזה המאמר, בחינת תיקון ה"קרוב תודה", שהיה צריך להביא על שחור מלבוב לביתו, קודם ר"ה תקס"ט, כי היה זה ישועה גדולה ונפלאה מאוד לנו ולכל ישראל, כי אם היה נשאר שם בלמבערג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס-ושלום, ולא היינו שומעים כל הנוראות שגילה אחר-כך בתורתנו ושיחותיו הקדושים, ובפרט המעשיות, שעיקר המעשיות הגדולות גילה אחר-כך, בפרט המעשה של הז' בעטלרעס, ובוודאי ראוי להביא קרבן תודה על ישועה כזאת, גם כמה פעמים נשמע מפיו הק' בעצמו גם-כן, שנתן שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחזר משם.

(פרפראות על התורה)

תורה ג' תינוא - פדיון נפש

מבואר בתורה שאחר הפדיון אזי ורפא ירפא בצירי וכו', שאחרי הפדיון אפשר ללכת לרופא ולהתרפאות על-ידי רפואה, והנה התפילה שעל המאמר בליקוטי תפילות, היא מיוסדת על ההתרחקות מרופאים ורפואותיהם בתכלית, ולכאורה נראים כסותרים לדברי רבינו ז"ל?

ואמרו אנשי שלומינו שבהכרח התפלל ר' נתן תפילה זו, כי למה אמר ר' אליעזר "חימה עזה בעולם", מחמת שאין מי שימתיק את הדין, כמבואר בפנים, ואף-על-פי שבדורו היו בעולם תלמידיו הקדושים ועוד תנאים גדולי עולם, ובכל זאת לא היה מי שימתיק את הדין. אם-כן כהיום וודאי שאין מי שימתיק את החמה עזה, ועל-כן אין עצה רק תפילה.

(שיש"ק ז-תס"א)

תורה ג' תינוא - ואת העורבים ציויתי

ברגע שהתפילה נהפכה לסתם-ככה, מתפללים, והכל "מצות אנשים מלומדה" זה "מצח הנחש", בכל יום ויום אדם צריך אמונה חדשה, קדושה חדשה, ברגע שאדם הוא לא מוסיף קדושה ודעת בכל יום ויום מזה יונק מצח הנחש וחכמת הטבע, כל חכמות הטבע בעולם טילים, פצצות אטום, חלליות, הכל זה בא מזה שאנחנו לא מוסיפים קדושה ודעת.

(באר הנחל)

לזכרונות לרבינו

רבונו של עולם, אתה יודע גדל החיוב לנסוע על ראש השנה לצדיקים אמתיים, וגם אתה יודע את עוצם ריבוי המניעות שמתגברים על זה מכל הצדדים. חומל דלים חוס וחמל עלינו, ועזרנו וזכנו לשבר כל המניעות, והורינו דרכיך, והדריכנו באמתך ולמדנו, שנוכה לילך ולנסוע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, באופן שנוכה על ידם לקדושת המחשבה באמת.

כי אתה יודע שעכשיו בעקבות משיחא, עיקר סמיכתנו וישועתנו היא רק על ימי ראש השנה הקדושים, אשר בהם אנו נשענים להתקרב אליך, ולהמשיך אלקותך ומלכותך עלינו מראש השנה על כל השנה כולה. ואנחנו לא נדע מה נעשה בימי ראש השנה הקדושים, ואיך לרצות אותך אז כראוי, שנוכה להמליכך עלינו באימה וביראה, ואיך לעמד כנגד כל השונאים והמקטרגים לסתם פי מסטינו ומקטרגינו, כי אם בזכות וכח הצדיקים אמתיים, עליהם אנו נשענים ובהם אנו סמוכים, כי הם ילחמו לפנינו, ויכניעו ויפילו כל שונאינו ורודפינו, וימשיכו עלינו קדושת ראש השנה בשלמות. על כן רחם עלינו למען שמך, והיה בעזרנו שנוכה לשבר כל המניעות ונוכה לבוא לצדיקים אמתיים על ראש השנה, ולהתקשר אליהם באמת, ולזכות לקדושת המחשבה בשלמות על ידם.

(לקוטי תפילות ח"א – ע"ו)

סיפור

היכן להשקיע את כספי הנדוניה?

שהפסיד את כל כספו!

ענה האדמו"ר ואמר "ולמה לא שמעת לדברי שתתן המעות לצדקה והיה הקרו והרווח בשלימות, ולמה אין לכם אמונה ברבותיכם כמו אנשי וואהלין שהם מאמינים גדולים!"

ואחר הוסיף ואמר: "אספר לך אופן אמונתם:

היה זה באחת מנסיעותי חזרה ממעזריטש. קור גדול ונורא שרר אז. רגלי התקררו מאוד וכמעט קפאו, עד כדי כך שהיה העגלון צריך לשאת אותי ולהביאיני למלון אורחים. שם במלון היה בעל הבית זקן, יהודי כשר וישר שבמסירות רבה שפסף את רגלי בשלג וי"ש עד שחזרתי לאיתני בחסדי ה'.

בנתיים שוחחתי עם הזקן ושאלתי כמה שנים דר הוא במלון זה, אמר לי: יותר מחמישים שנה.

אמרתי לו: היש לכם כאן עשרה להתפלל במנין? השיב הזקן כי אין באיזור זה בו הוא דר מנין יהודים לתפילה, ורק בימים הנוראים הוא נוסע לעיר הסמוכה מרחק ד' פרסה, כדי להתפלל במנין.

אמרתי לו: וכי הדין כך שאיש זקן יתפלל כל ימיו שלא בציבור ולא ישמע קדושה וברכו! ולמה לא ילך לדור בעיר?

ומאין תהיה פרנסתי שם בעיר? השיב לי הזקן בשאלה.

שאלתי אותו: כמה בעלי-בתיים דרים בעיר ההיא?

השיב: בערך מאה.

אמרתי לו כך: עבור מאה יהודים יש לקב"ה פרנסה לספק להם פרנסתם! ובעבורו אין חי"ו לקב"ה פרנסה?

אחר כך הוספתי ואמרתי לו שאני תלמידו של המגיד הגדול רבי דובער ממעזריטש ובזאת סיימנו את השיחה. לא עברה כי אם כמחצית-השעה והנה רואות עיני עגלות מלאות חפצים עומדות מחוץ למלון. שאלתי את בני המשפחה מה פשר הדבר?

השיב לי הזקן, בעל הבית: "אני נוסע לדור בעיר כאשר צויתם אותי, אנו עוברים דירה!"

סיים "בעל תניא" את סיפורו ואמר לנכדו: "ראה והבן חוזק אמונה שכזו. שאני הייתי אז צעיר לימים וכאשר שמע בעל-הבית ההוא את הדיבור שאני תלמיד המגיד ממעזריטש, תיכף השליך את נפשו לעקור את דירתו, שהיתה לו שם פרנסה בהרווחה גדולה במשך חמישים שנה! ואתה - שמעת ממני פעמיים שיכול להיות שתפסיד את הקרן והרווח ולא האמנת לדבריי"

דרכו של הרה"ק "בעל התניא" זצוק"ל היתה להסתפק במועט ולצמצם ככל האפשר בהוצאות הבית. בניו ונכדיו היו נמנעים מלהופיע אצלו עם בגדים יקרים היות שידעו את השקפתו בענין...

לנכדו, ר' מנחם מענדל היתה חגורה יקרה ששויה היה חמישה-עשר רובל (סכום נכבד בימים ההם). תמיד, לפני כניסתו למחיצת סבו ה"בעל התניא" היה מסיר מעליו את החגורה, אך פעם אחת עת קרא לו האדמו"ר בחיפזון, מיהר להיכנס אליו ושכח לפשוט את החגורה.

מיד הבחין האדמו"ר בחגורה ושאל את נכדו: "חגורה טובה היא, כמה שויה?" השיב הנכד את האמת ואמר: "חמישה-עשר רובל כסף". הקפיד על כך מאוד האדמו"ר ואמר: "וכי עשיר גדול אתה, שאתה לובש בגדים יקרים שכאלו?! אמור לי, מהו סכום הנדוניה שלך?" אמר לו הנכד: "אלפיים רובל כסף"

שאלו האדמו"ר: "ומה בדעתך לעשות איתם?"

ענה לו: "אני אתן אותם לידי של עשיר נאמן וארויח מעט מזה"

אמר לו האדמו"ר: "ואפשר שלא יחזיר לך, לא את הקרן ולא ריוח?"

אמר לו: "הוא עשיר גדול ואיש נאמן מאוד"

לא הסכים הרבי לדבריו ואמר: "הן הוא יכול להפוך לעני גדול"

אמר לו הנכד: "אם-כן מה אעשה במעות?"

השיב לו האדמו"ר: "עצתי נאמנה, תיתן את המעות כאן בתיבה, וכאן הקווח - בודאי יהיה מושלם"

והתיבה הזו היתה של מעות צדקה!!!

חשב הנכד כי סבו אומר זאת בדרך צחוק, אך האדמו"ר היה רציני לחלוטין ואמר לו: "רצוני באמת שתיתן את המעות לצדקה ויהיה בשלימות הקרן והקווח, וכאשר יתן ביד עשיר אחד, הרי שיופסד גם הקרן!"

ראה הנכד את דעתו הברורה של סבו בנידון והשתמט איכשהו מן החדר... קשה היה לו מאוד לעמוד בדרישה זו, לפזר את כל מעותיו לצדקה. הלך ונתן את כל הסכום בידי עשיר מופלג ונאמן עד מאוד.

אבל--- לא עברו כמה חדשים וכל רכושו של העשיר הלז עשה באש! העשיר הפך לעני מרוד.

באחד מן הימים שאל האדמו"ר את נכדו ר' מנחם מענדל מה עלה בגורל כספי הנדוניה, והאם הרויח מהם. סיפר לו הנכד את האמת הכואבת

לקוטי מוהר"ן

תורה ד' תנינא - ואת העורבים ציויתי

"וְאֵת הָעֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֵּלְךָ" (מלכים א' י"ז) זֶה בְּחִינַת צִדְקָה. כִּי בְּתַחֲלָה כְּשֶׁמִּתְחִילִין לְהִתְנַדֵּב לְצִדְקָה, אֵיזִי צְרִיכִין לְשַׁבֵּר אֶת הָאֲצֻרִיּוֹת שֶׁלוֹ לְהַפְכוֹ לְרַחֲמֵנוֹת, ... וְזֶהוּ עֵיקַר עֲבוֹדַת הַצִּדְקָה. וְזֶה בְּחִינַת: "וְאֵת הָעֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֵּלְךָ" כִּי הָעוֹרֵב הוּא בְּטָבְעוֹ אֲצֻרִי, וְנִתְהַפֵּף לְרַחֲמֵנוֹת לְכַלְכֵּל אֶת אֱלֹהָיו. כְּמוֹ כֵן צְרִיכִין בְּצִדְקָה.

(תורה ד' ח"ב ס"ק א')

גלויה אלמנה

ניתן להשיג את הספר של הרה"ח ר' שמואל הורביץ "חוס הגדולים" בענין יחוס משפחת הורביץ ולרשטיין ועוד... בחנות "משך הנחל" במחיר זול במיוחד.